

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Bydgoszcz, dnia 8 czerwca 2022 r.

Poz. 3088

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE Nr 82/2022 WOJEWODY KUJAWSKO-POMORSKIEGO

z dnia 6 czerwca 2022 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.)

stwierdzam nieważność

§ 11 ust. 1 i ust. 3 Załącznika do uchwały nr XXXV/289/2022 Rady Gminy Raciążek z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Raciążek

Uzasadnienie

W dniu 28 kwietnia 2022 r. Rada Gminy Raciążek podjęła uchwałę nr XXXV/289/2022 w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Raciążek.

Jako podstawę prawną uchwały powołano przepis art. 18 ust. 2 pkt 1, art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 10 maja 2022 r. Statut Gminy zwany dalej Statutem stanowi załącznik do Uchwały.

Zawiadomieniem z dnia 30 maja 2022 r. znak WNK.DW.IV.4131.22.2022.EB organ nadzoru wszczął postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały.

Wójt Gminy Raciążek w piśmie z dnia 3 czerwca 2022 r., podzielił stanowisko organu nadzoru zawarte w zawiadomieniu. Jednocześnie poinformował, że „(...) stosowna zmiana § 11 ust. 1 i 3 zostanie wprowadzona pod obrady najbliższej sesji Rady Gminy Raciążek, która jest planowana na dzień 28.06.2022 r. (...)”. Ponadto Wójt Gminy Raciążek wskazał, że skoro „(...) zmiana dotyczyć będzie jedynie jednej jednostki redakcyjnej prosimy o nie stwierdzanie nieważności Uchwały”.

Organ nadzoru podtrzymuje stanowisko zawarte w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania nadzorczego.

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, w statucie gminy określa się: ustrój gminy (art. 3 ust. 1), zasady tworzenia, łączenia, podziału oraz znoszenia jednostek pomocniczych (art. 5 ust. 3), zasady dostępu do dokumentów i korzystania z nich (art. 11b ust. 3), zasady i tryb działania komisji rewizyjnej (art. 18a ust. 5), zasady i tryb działania komisji skarg, wniosków i petycji (art. 18b ust. 3), organizację wewnętrzną oraz tryb pracy organów gminy (art. 22 ust. 1), zasady działania klubów radnych (art. 23 ust. 4), zasady udziału przewodniczących organów wykonawczych jednostek pomocniczych w pracach rady gminy (art. 37a), uprawnienia jednostki pomocniczej do prowadzenia gospodarki finansowej w ramach budżetu gminy (art. 51 ust. 3).

Statut gminy jest zasadniczym aktem jednostki. Stosownie do art. 40 cytowanej wyżej ustawy, na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy (ust. 1). Na podstawie przepisów tej ustawy organy gminy mogą wydawać akty prawa miejscowego w zakresie m.in. wewnętrznego ustroju gminy (ust. 2).

Norma art. 3 ust. 1 ustawy przesądza, że o ustroju gminy stanowi jej statut, który podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym (art. 22 ust. 2). Uchwała rady gminy, będąca aktem prawa miejscowego, jest jednocześnie źródłem powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej na obszarze danej gminy, a zatem musi respektować unormowania zawarte w aktach wyższego rzędu (art. 87 ust. 2 Konstytucji). Przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego, a organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. Ponadto, na podstawie art. 7 Konstytucji RP, organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Wskazany powyżej przepis Konstytucji stanowi jedną z podstawowych zasad działania organów administracji publicznej. Przekroczenie kompetencji przez Radę Gminy przy podejmowaniu ww. uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały w zakresie, w którym przekroczono przyznane kompetencje. Powyższe stanowisko organu nadzoru, potwierdza uzasadnienie wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego oz. we Wrocławiu z dnia 14 kwietnia 2000 roku (sygn. akt ISA/Wr 1798/99, publ. Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych), w którym stwierdzono, że opierając się na konstrukcji wad powodujących nieważność można wskazać rodzaje naruszeń przepisów, które trzeba zaliczyć do istotnych, skutkujących nieważnością uchwały organu gminy. Do nich należy naruszenie przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, przepisów prawa ustrojowego, przepisów prawa materialnego.

W § 11 ust. 1 i ust. 3 Statutu organ stanowiący gminy postanowił „Rada rozpoczyna obrady w obecności co najmniej 8 radnych” (ust.1), „Przewodniczący zamyka, odracza lub przerywa sesję (posiedzenie) Rady w przypadku braku quorum” (ust. 3). W ocenie organu nadzoru, liczba radnych przybyłych na sesję, nie może mieć wpływu na możliwość prowadzenia obrad. Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, przy braku quorum, rada pozbawiona została jedynie możliwości podejmowania uchwał. Wskazany wyżej przepis ustawy ustanawia minimum radnych, których obecność jest niezbędna do podejmowania uchwał (obecność co najmniej połowy ustawowego składu rady). Inaczej mówiąc - jednym z podstawowych warunków ważności uchwały podejmowanej przez radę gminy jest warunek zdolności uchwałodawczej (quorum). Mianem quorum określa się liczbę członków danego organu (tu: Rada Gminy Raciążek), których obecność umożliwia podjęcie uchwały. Ustawodawca nie wskazał, że podstawą do rozpoczęcia i prowadzenia obrad rady jest obecność co najmniej połowy ustawowego składu rady, natomiast wskazał, iż obecność co najmniej połowy składu rady jest podstawą do podejmowania uchwał przez radę gminy. Brak jest zatem racjonalnego uzasadnienia, dla wymienionych w cytowanych wyżej przepisach sytuacji, w których brak lub utrata quorum w toku obrad Rady będzie przyczyną nierozpoczynania, zamykania, odraczania lub przerywania sesji. Jedyną konsekwencją braku połowy ustawowego składu rady, jest zdaniem organu nadzoru, niemożność podejmowania przez radę uchwał. Nie ma natomiast przeszkód, aby rada, na sesji, w której bierze udział mniej niż połowa ustawowego składu, procedowała skutecznie inne punkty porządku obrad.

Mając na uwadze zaistniały stan faktyczny i prawny należało orzec jak na wstępie.

Rozstrzygnięcie nadzorcze jest ostateczne.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy ul. Jana Kazimierza 5, 85-035 Bydgoszcz, za pośrednictwem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego w Bydgoszczy, Delegatura we Włocławku, ul. Brzeska 8, 87-800 Włocławek w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Wojewoda Kujawsko-Pomorski
Mikołaj Bogdanowicz